

สรุป

ผลการศึกษาวิจัยเรื่องความต้องการฝึกอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชในสวนป่าของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล สำนักงานเกษตร จังหวัดสุพรรณบุรี มีวัตถุประสงค์ คือ (1) เพื่อศึกษาสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมและบทบาทประชากรที่ทำการศึกษา (2) เพื่อศึกษาระดับความรู้และความคิดเห็นด้านการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชในสวนป่า (3) เพื่อศึกษาปัจจัยความต้องการในการเข้ารับฝึกอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชในสวนป่า ซึ่งผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. สถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมและบทบาทประชากรที่ทำการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ 57.0 มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี ซึ่งถือได้ว่าอยู่ในวัยกำลังทำงานมีฐานะค่อนข้างสูง โดยมีอายุเฉลี่ย 40.5 ปี ร้อยละ 96.3 มีการศึกษาจบในระดับปริญญาตรี จัดได้ว่าเป็นผู้ที่มีการศึกษาสูง ร้อยละ 74.8 มีระยะเวลาการปฏิบัติราชการมากกว่า 21 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 62.6 มีตำแหน่งหน้าที่ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรระดับ 6 ถือได้ว่าจัดเป็นข้าราชการระดับค่อนข้างสูงพอสมควร ร้อยละ 67.3 มีอัตราเงินเดือนอยู่ระหว่าง 16,001 – 24,000 บาท ร้อยละ 57.0 ไม่มีรายได้เสริม รองลงมา ร้อยละ 43 มีรายได้เสริม โดยมีรายได้ของอาชีพปีละ 100,001 – 300,000 บาท/ปี ถึงร้อยละ 23.4 ส่วนอาชีพทางการเกษตรและทำปศุสัตว์ ร้อยละ 82.2 มีความเพียงพอของรายได้ ถึงแม้จะมีหนี้สินก็ตาม เนื่องจากครอบครัวรับราชการทั้งคู่ ร้อยละ 53.3 มีหนี้สินที่เกิดจากการผ่อนชำระที่อยู่อาศัย และผ่อนชำระเงินกู้สหกรณ์ออมทรัพย์ โดยมีหนี้สินอยู่ระหว่าง 100,000 – 300,000 บาท ถึงร้อยละ 26.1 ร้อยละ 50.5 ไม่มีพื้นที่ปลูกสวนป่าและจำนวนเกษตรกรที่ต้องรับผิดชอบ ที่เหลือร้อยละ 45.5 มีพื้นที่ปลูกสวนป่าและจำนวนเกษตรกรที่ต้องรับผิดชอบ เฉลี่ยพื้นที่รับผิดชอบสวนป่า 10 ไร่ จำนวนเกษตรกรที่รับผิดชอบเฉลี่ย 7 คน

2. ความรู้และความคิดเห็นในเรื่องการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชในสวนป่าของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล สำนักงานเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันศัตรูพืชในสวนป่าอยู่ในระดับปานกลางโดยเฉลี่ย เฉลี่ย 12.01 คะแนน จากคะแนนเต็มทั้งหมด 20 คะแนน โดยนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรร้อยละ 64.48 ทำคะแนนได้อยู่ในช่วง 11-15 คะแนน รองลงมา ร้อยละ 28.98 ทำคะแนนได้อยู่ในช่วง 6-10 คะแนน ที่เหลือทำคะแนนได้สูงกว่า 15 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 6.54 โดยมีผู้ทำคะแนนต่ำสุด 6 คะแนนและ มากที่สุด 20 คะแนน ส่วนในเรื่องความคิดเห็น พบว่า ร้อยละ 42.1 มีความรู้พอสมควร แต่ยังไม่เพียงพอ

พอที่จะใช้ในการปฏิบัติงาน รองลงมา ร้อยละ 29 มีความรู้มาก และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานได้อย่างดี และร้อยละ 15.9 มีความรู้น้อย

3. ความต้องการฝึกอบรมเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องด้านการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชในสวนป่าของประชากรที่ศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อวิชาไว้ 10 หัวข้อซึ่งผลการศึกษาพบว่า ประชากรที่ศึกษามีปัจจัยความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องด้านการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชในสวนป่า ในหัวข้อวิชา ความรู้เรื่องแมลงศัตรูพืชในสวนป่ามากถึงร้อยละ 78.51 รองลงมา ร้อยละ 74.77 มีความต้องการฝึกอบรมหัวข้อความรู้เรื่องโรคที่เกิดขึ้นในสวนป่า ร้อยละ 65.4 มีความต้องการฝึกอบรมหัวข้อการใช้ศัตรูธรรมชาติควบคุมศัตรูพืชในสวนป่า ร้อยละ 63.5 มีความต้องการฝึกอบรมเนื้อหาวิชาพระราชบัญญัติสวน พ.ศ. 2535 ร้อยละ 54.2 มีความต้องการฝึกอบรมหัวข้อการพยากรณ์เตือนการระบาด ที่เหลือเนื้อหาวิชาที่มีความต้องการปานกลาง 5 วิชา ประกอบด้วย ระดับความเสียหายทางเศรษฐกิจ ร้อยละ 50.0 มีความต้องการฝึกอบรมหัวข้อการใช้สารเคมีอย่างถูกต้องปลอดภัย ร้อยละ 50.0 มีความต้องการฝึกอบรมหัวข้อการใช้เชื้อราเขียวป้องกันและกำจัดด้วงยี่ราฟ ร้อยละ 45.81 มีความต้องการฝึกอบรมหัวข้อวิธีการสำรวจตรวจนับศัตรูพืช และร้อยละ 42.1 มีความต้องการฝึกอบรมหัวข้อการใช้ไส้เดือนฝอยควบคุมศัตรูพืช

ข้อเสนอแนะ

จากการที่ได้ศึกษาวิจัยความต้องการฝึกอบรมด้านการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชในสวนป่าของประชากรที่ทำการศึกษา สามารถสรุปข้อเสนอแนะได้ดังต่อไปนี้

1. จากผลของคะแนนทดสอบความรู้ พบว่า ประชากรที่ทำการศึกษา ร้อยละ 64.5 ทำคะแนนได้อยู่ในช่วงปานกลาง ระหว่าง 11 – 15 คะแนน มีจำนวน 69 คน ถือได้ว่าระดับความรู้ในด้านการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชในสวนป่ายังไม่ดีพอ และร้อยละ 28.98 ทำคะแนนได้ต่ำกว่าครึ่ง คือ มีระดับคะแนน 6 – 10 คะแนน ซึ่งอยู่ในระดับต่ำ ดังนั้น หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต้องเร่งดำเนินการแก้ไขโดยเร็ว เพราะหากเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบปราศจากความรู้แล้ว ความเชื่อถือที่เกษตรกรมีให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐก็จะเสื่อมตามไปด้วย

2. จากการศึกษาระดับความต้องการฝึกอบรมเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องด้านการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชในสวนป่าของประชากรที่ศึกษา พบว่ามีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.38 ซึ่งถือได้ว่ามีค่าอยู่ระดับค่อนข้างสูง แสดงว่าประชากรที่ทำการศึกษามีความต้องการที่จะเข้ารับการฝึกอบรมใน

เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรที่จะต้องเร่งดำเนินการ เตรียมวางแผนจัดทำหลักสูตรสำหรับการฝึกอบรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงานให้บรรลุผล เป้าหมายและเป็นการคุ้มครองผลผลิตมิให้เกิดความเสียหาย หากเกิดศัตรูพืชระบาดขึ้นในสวนป่า

3. จากการศึกษาในเนื้อหาวิชา พบว่าความรู้ด้านแมลงศัตรูพืชในสวนป่านั้น มีความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมมากที่สุด จากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 แสดงให้เห็นว่า ประชากรที่ทำการศึกษานั้นยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องของแมลงศัตรูพืชในสวนป่าอยู่มาก ดังนั้นควรกำหนดหลักสูตรในเรื่องนี้เป็นอันดับแรก โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการโดยเร็ว เพื่อที่จะได้สร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้ถูกต้องดียิ่งขึ้น

4. ผลการทดสอบสมมุติฐาน พบว่า จำนวนเกษตรกรที่รับผิดชอบและความรู้ด้านการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชในสวนป่า มีผลต่อระดับความต้องการฝึกอบรม จะเห็นได้ว่าประชากรที่ศึกษา ที่มีจำนวนเกษตรกรที่รับผิดชอบน้อย และจำนวนเกษตรกรที่รับผิดชอบมาก ต่างมีความกระตือรือร้น ที่จะเข้ารับการฝึกอบรม เพื่อเสริมสร้างคุณวุฒิ และพัฒนาความรู้ให้กับตนเอง โดยเฉพาะตำแหน่งหน้าที่ของตนเองด้วยแล้ว จะต้องตอบคำถามด้านการเกษตรได้เกือบทุกชนิด ดังนั้นจึงต้องมีความพร้อมในเรื่องของความรู้

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการฝึกอบรมการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชในสวนป่า ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล ที่ปฏิบัติงานอยู่ตามภูมิภาคอื่น ๆ เพื่อที่จะได้ทราบถึงปัญหาและความต้องการฝึกอบรมในเรื่องดังกล่าวเพื่อที่จะนำมาวางแผนการจัดฝึกอบรมในเรื่องนี้ให้เหมาะสมและตรงกับความต้องการของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล และเกษตรกร ที่นักวิชาการเหล่านี้ให้คำปรึกษา

2. ควรทำการศึกษาวิจัยว่าก่อนและหลังมีการฝึกอบรมการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชในสวนป่านั้น ให้นำไปให้คำปรึกษากับเกษตรกรและเมื่อเกษตรกรรับไปปฏิบัติ ผลที่ได้ดีขึ้นหรือไม่ หากมีได้ขึ้นเป็นเพราะสาเหตุใด

3. ควรมีการศึกษาวิจัยและประเมินผลเกี่ยวกับหลักสูตรการฝึกอบรมการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชในสวนป่า จากผู้ที่เคยผ่านการฝึกอบรมมาแล้วว่าระยะเวลา เนื้อหาต่าง ๆ เหมาะสมหรือไม่ หรือว่าต้องมีการแก้ไขปรับปรุงในส่วนใดบ้าง ทั้งนี้เพื่อเป็นกาพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมดังกล่าวสมบูรณ์และเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ยิ่งขึ้น